Ujvidék, 1917 VIII. évfolyam 133. szám Vasárnap, junius 3.

Ujvidéki Hirlap

Politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 18 korona
Negyedévre . . . . . 4 K 50 f.
Egy hónapra . . . . 1 K 80 f.
Egyes szám ára mindenütt 6 fillér.

Főszerkesztő: Mayer József.
Felelős szerkesztő: Dr. Königstädter Ottó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-tér 7.
Megjelenik hétfő kivételével mindennap.
Telefonszámok: Szerkesztőség 400. Kiadóhivatal 180. — Nyomda 122.

Ahol a harc

folyik, a csatavonalakon, angolok, franciák és olaszok minden rettenetes erőfeszítése nem bennünket gyöngít, hanem ellenségeinknek az erőit örli fel. A keleti front csöndjének a magyarázata is abban van, hogy az orosz ellenfelet belső tehetetlensége kifelé is megbénította s a züllő olláh haderővel egyetemben arra kényszeriti, hogy elnézésünk védelme alá helyezkedve, lábhoz tett fegyverrel várja be az orosz béketörekvések eredményét. Mindezek nyilvánvaló jelei annak, hogy a központi hatalmak fölénye ellenségeivel szemben olyan tulsulyra jutott, aminőnek máig e háboru alatt még sohasem láttuk és hogy ebből a fölényből a diadalm s béke int felénk, amelyet ellenségeink erőfeszitései már nem késleltethetnek sokáig.

Most tehát minden azon mulik, hogy a mai szerencsés helyzetünk semmiben a legcsekélyebb csorbát ne szenvedje, legkevésbé pedig a hadsereg készültségében, amelyről mindenki tudja, hogy azt ma nem katonáink minden kétségen felül álló hősiessége teszi, hanem tisztán az itthonlevők magatartása. Az, hogy a hadiközsönben harci fölényünk megkapja mindazokat a biztositékokat, amelyek győzelmes érvényesülésének elengedhetetlen föltételei. Ha a most aláirás alatt álló állami kibocsátás eredménye megüti a hozzá füződő jogos várakozás mértékét, az egyrészt lehetővé teszi, hogy hős fiaink a döntő sikert is megszerezzék fegyvereinkkel, másrészt viszont a nemzet változatlan győzelmi elszántságáról olyan tanusággal szolgál, mely az ellenséges nemzetek egyre erélyesebben mutatkozó béketörekvésére is csak a legüdvösebb hatással lehet.

Most végre a háborus megpróbáltatás legkritikusabb pontján vagyunk s ezzel **egybeesik a** hatodik hadiközsön sorsának is az eldöntése. Egész multunk, mind máig való háborus dicsőségünk és a jövőnkért való nagy felelősség egyformán arra kötelez, hogy most még kitartóbbaknak bizonyuljunk, mint eddig bármikor.

Váltsuk meg jogunkat a népek és a történelem megbecsülésére, biztositsuk a szebb, boldogabb jövőért való forró vágyainkat azzal, hogy teljesitsük szent kötelességünket.

Az Isonzónál csak az ágyuk szólnak.

— Osztrák-magyar hivatalos jelentés. —

Budapest, junius 2.

(Hivatalos.) KELETI ÉS DÉLKELETI HARCTÉR: Semmi ujság.

OLASZ HARCTÉR: Ma reggel Gürzuél meghiusult az ellenség egy rajtaütése. Egyébként az Isonzónál csak ágyuharc és igen élénk repülőtevékenység. Harci repülőink légi harcban lelőttek két ellenséges repülőgépet. Támadó szellemü csapataink a tiroli arcvonalon május havában 8 tisztet, 728 fönyi legénységet, 10 géppuskát és három gránátvetőt szállitottak be az ellenséges állásokból.

A vezérkar főnöke.

Repülőink olasz katonai müveket bombáztak.

Budapest, junius 2.

Junius 1-re virradó éjjel a trieszti öbölben és a határos tengerpart vidékén élénk volt a repülőtevékenység, miközben tengerészeti repülőgépeink a cervignanoi és a San Giorgio di Nogaroi vasuti épületet és más katonai tárgyakat megfigyelt eredménnyel bombáztak. Ellenséges repülők Trieszt és környéke ellen intézett támadásainak egy fiu esett áldozatul. Anyagi kárt nem okoztak. Ezeknek éjszakai üldözése alkalmával érdemekben gazdag repülőnknek, Banfield sorhajóhadnagynak sikerült egy ellenséges repülőgépet ellenséges területen lelőni. Mi egy repülőgépet sem vesztettünk.

A hajóhad parancsnoka.

A németek támadnak nyugaton.

A májusi német zsákmány a francia fronton 12.500 fogoly és sok hadianyag.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, junius 2

A nagytőhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR: Rupprecht bajor trónörökös hadcsoportja: A Wytschaete-hajlásban, ugy mint az előző napokon, fokozottabb volt a tüzérség harci tevékenysége. Az arrasi arcvonalon, különösen Lensnél és a Scarpe északi partján volt erős tüz. Felderitő harcok alkalmával rohamcsoportjaink számos foglyot ejtettek, köztük portugálokat is. Allemandnál, Soissonstól északkeletre, egy hannoveri és egy westfáliai ezred egy bevált rohamcsapat részeinek, tüzérségének, aknatüzének és repülőknek hatásos támogatása mellett, teljes sikerrel hajtott végre egy támadást. A franciák állását meglepő rohammal mintegy ezer méter kiterjedésben elfogialtuk és ismételt ellentámadásokkal szemben megtartottuk. Három tisztet, 178 fönyi legénységet elfogtunk, nagyszámu géppuskát és aknavetőt zsákmányoltunk. Az Aisne mentén, a Champagneban, a Sulppes mindkét partján és a Maastól keletre a tüztevékenység időnkint élénk volt.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja: Nincs ujság.

Májusban nyugaton csapataink 237 tisztet, köztük egy tábornokot és 12.500 fönyi legénységet elfogtak, 3 ágyut, 211 géppuskát, 434 gyorstüzelő puskát és 18 aknavetőt zsákmányoltak.

A KELETI HARCTÉREN a helyzet nem változott.

MACEDON ARCVONAL: A Vardar nyugati partján bolgár zászlóaljak, Aldschak Malenal, kiverték az ellenséget az előörsi állásból és több ellentámadást visszavertek.

Ludendorff, első tőszállásmester.

Tisza és Az Est.

Budapest, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Az Est mai száma „Tisza Az Est ellen" cimmel éles hangon birálja gróf Tisza István miniszterelnöknek a hivatalos lap mai számában megjelent 1928/917. M. E. számu rendeletét, amely a rotációs ujságpapir forgalmának ujabb szabályozásáról kiadott rendelet értelmezése tárgyában jelent meg és amelyről Az Est azt állitja, hogy ezzel a rendelettel a kormány az Atheneum irodalmi vállalat javára dönti el azt a magánjogi vilát, amely Az Est és az Atheneum között már régebben folyik és milliókra rugó összegénél fogva általánosan ismeretes. Az Est ezáltal több milliós kárt szenved és ugyanannyi anyagi előnyt biztosit az Atheneumnak, a Lánczyék tulajdonát képező Igazmondó kiadóinak.

A Budapesti Tudósító ezzel szemben megjegyzi, hogy a hivatalos lap mai számában megjelent rendelet kibocsájtására azért volt szükség, mert kétely merült fel azirán t, hogy kellő védelmet nyujt e az előző rendelet oly szerződésekkel szemben, amelyek nem kizárólag papirszállitásra, hanem a lap fedésére és nyomására irányultak.

A kormány elhatározásában az az objektiv meggyőződés volt az irányadó, hogy köteles ezt a védelmet biztositani. A miniszterelnök gondolkozását Az Est szerkesztője eléggé ismerheti, hogy ezt a kellő kötelességteljesitést ne kicsinyes melléktekinteteknek tulajdonitsa.

Burián tanácskozásai Budapesten.

Budapest, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Báró Burián István közös pénzügyminiszter a király megbizásából Budapestre érkezett, hogy bizonyos vonatkozásokban kiegészitse azt a képet, amelyet a király a magyar politikusokkal folytatott informáló megbeszélések során a kormányválsággal összefüggő kérdésekről nyert. Báró Burián feladata arra szoritkozik, hogy összefoglaló tájékozódást szerezzen a helyzetről. Báró Burián a mai nap folyamán gróf Tisza Istvánnal, gróf Andrássy Gyulával és gróf Khuen-Héderváry Károllyal tárgyalt. Gróf Apponyi Albertet táviratilag a fővárosba hivták. Döntés semmilyen irányban nem történt.

Negyed millióra emelkedett a hatosok hadirokkant alapja.

Gerő Imre ezredes az ujvidéki hatos haziezred vitéz parancsnoka a következő levelet intézte *Profuma* Béla polgármesterhez:

Nagyságos polgármester ur!

A hősöknek, a hazáért vérzők ezreinek egyetlen megnyugvása csak az lehet, hogy rokkantságuk esetén elkerülhetik a koldustarisznya keserü kenyerét, hogy az özvegyek és árva nyomorának kiáltó panasza meg lesz váltva a hálás társadalom gondoskodásával.

Fáradhatatlan munkássággal teremtettük meg alapunkat, mely a cs. és kir. 6-ik gyalogezred hőseiről való gondoskodást célozza és ennek eredményképp éppen az együtt-küzdők nagyszerü áldozatkészségével sikerült alapunkat szinte egy negyed millió koronára emelni.

Ezel az eredményel azonban még nagyon távol állunk nemes célunk elérésétől. Sok keserü könnyet kell letörölnünk, a fájó sebek ezreire kell vigasztaló irt hintenünk, hogy csak némileg is eleget tegyünk hőseinkkel szemben kötelességünknek.

Szükséges és elmaradhatatlan tehát, hogy a nagy közönséget igénybe vegyük. Az ujvidékiek tudják kötelességüket, tudom és bizom benne, hogy megnyilik áldozatkészségük, hogy készségel álldozzák filléreiket saját fiaik részére, saját véreik javára.

Ezen áldozatkészségüknek az ujvidékiek [illegible] szamtalan tanujelet adtak. De nem mindig találóan, talán nem mindig a legközelebbi, a legtermészetesebb célnak szentelték azt.

Hiszen csak olvassuk el a „Képes hadiujság“ 1917. május 20-án megjelent 20-ik számát, nem-e gyönyörü példája annak, hogy a hivó szónak nyitva áll mindenkor az ujvidékiek áldozatkészsége. A 32. hadosztály érdemes katonai részére adták ezuttal az ujvidékiek dicsérendő adományaikat. Örömmel látom ezen adakozást is, hiszen részesülni fognak ezen adományokban a hatosok is mint e hadosztály tagjai.

Ismételten felhivom tehát figyelmedet a 6-ik gyalogezred rokkantalapjára. Hiszen ez áll legközelebb az ujvidékiek szivéhez; ápoljuk saját céljainkat, gondoskodjunk saját fiainkról, a hős hatosokról.

A kérő szó nyitott fülekre fog találni; Ujvidék szive e nagy, — e saját célja érdekében megnyilik és filléreivel megváltja saját fiainak, saját véreiből eredett gyermekeinek szenvedését.

Ismételten kérlek tehát, hogy ismert buzgalmadat ez irányban kifejteni szives légy és az eredmény elmaradhatatlan.

Nagyrabecsülésem kifejezése mellet maradok készséges hived.

Orosz harctér 1917. május 26-án.

Gerő Imre
cs. és kir. ezredes.

Gerő Imre ezredes levelének minden sorából a gondos apa rajongása beszél. A 6-sok, földieink özvegyeiről, árváiról óhajt gondoskodni az ezred. Ujvidék polgárságának csak egy kötelessége lehet: Gerő Imre szózatára a rokkantak alapját minél nagyobbra növelni.

Az ántánt uj offenzivája.

Hága, junius 3.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Daily Telegraph szerint Anglia az orosz kormánnyal uj megegyezést kötött, amely szerint az összes ántánt-hadseregek a gyors döntés céljából uj tömegtámadásokat fognak intézni az összes frontokon.

Ujabb 64.200 tonna elsüllyesztése.

Berlin, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökség jelenti: **Az Atlanti Óceánon és a csatornában buvárhajóink tevékenysége folytán ujabb 30.500 tonna ellenséges hajó pusztult el. A Földközi tengeren pedig nagyobbszámu gőzöst és vitorlást, összesen 33.700 tonnával süllyesztettünk el.**

A német császár üdvözli a nyugati harctér vezéreit és csapatait.

Berlin, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Vilmos császár a trónörököshöz táviratot intézett, melyben megbizza, hogy közölje a nyugati harctér vezéreivel és csapataival, akik életüket és vérüket latba vetették és akiknek acélos akaratán az ellenség rohamai szétzuzódtak, a haza köszönetét. A német haza büszke fiaira és telve van bizalommal, hogy az uj harcok uj győzelmet fognak jelenteni.

A francia szenátus a stockholmi kongresszus ellen.

Bern, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A francia szenátus valamennyi pártjának képviselői együttes ülést tartottak, amelyen a következő határozatot hozták:

A szenátus valamennyi csoportja kijelenti, hogy csupán a felelős kormánynak van joga, hogy a haza létét és méltóságát érintő kérdésekben az országon kivül tárgyaljon. A szenátus pártjai elhatározták, hogy a kormányt a stockholmi konferenciával szemben elfoglalt álláspontja felől megkérdezik.

Titkos orosz okmányok a francia kamara ülésén.

Berlin, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A kopenhágai Politiken szerint Montet és Cachin francia képviselők Pétervárról egész csomó titkos okmányt hoztak magukkal, amiket a francia kamara mai titkos ülésén bemutatnak. Annyi bizonyos, hogy az okmányokat nem hozzák nyilvánosságra.

Zavarok az uj orosz offenziva körül.

Krisztiánia, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Londoni lapok pétervári forrásból irják: Az uj orosz offenzivára minden előkészitő lépés megtörtént, csupán a kötelességtudás hiányzik azokból a katonákból, akik otthagyták a frontot, hogy megakadályozzák a szükséges készletek és élelmiszerek beszerzését.

Japán megfenyegeti Amerikát.

Amszterdam, jun. 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A japán flotta egyik kimagasló főtisztje kijelentette, hogy Japán nem engedi, hogy az Egyesült Államok Mexikóban hóditásokat eszközöljenek. Ha Wilson katonái rablóhadjáratot inditanak Mexikó ellen, a japán—amerikai összeütközés elkerülhetetlen.

Az ántánt és Oroszország

Hága, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Daily Telegraph jelenti Pétervárról: **Az ántánt államok ujabb megállapodást kötöttek Oroszországgal a háboru befejezésének kérdésében.**

Az orosz alkotmányozó gyülést junius 30-ra hivták össze.

Berlin, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Az orosz határról jelentik: Az ideiglenes kormány az orosz alkotmányozó gyülést junius 30-ra hivta össze.

A stockholmi előkészitőbizottság távirata Wilsonhoz.

Stockholm, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A stockholmi konferencia előkészitő-bizottsága táviratot küldött Wilsonhoz az amerikai delegátusok számára megtagadott utlevél dolgában:

— Bizottságunk — mondja a távirat — felteszi, hogy félreértésről van szó, mert a konferenciát azon elvi alapon hivták össze, amelyet az Egyesült-Államok elnökének szenátusi beszéde is tartalmazott. Ennek a demokratikus köztársaságnak az az eljárása, hogy megtagadja az utlevelet, érthetetlen lenne az összes demokratikus államokban.

A táviratot Branting és Huysmans irta alá.

Hága, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Newyork Herald szerint az amerikai képviselőházban 69 képviselő inditványt adott be a szocialisták részére megtagadott utlevél kiadása iránt.

Cadorna be akarja fejezni az olasz háborut.

Bern, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Corriere della Sera azt irja, hogy az olasz offenzivában beállott szünet csak ideiglenes. Cadornának az a célja, hogy jól átgondolt stratégiai tervével befejezze az olasz háborut.

Olasz kamarai képviselők Stockholmban.

Bern, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Secolonak jelentik Stockholmból: Cappa, Labriole, Raimondo és Lerda olasz képviselők Pétervárra való utukban egy stockholmi szállóban találkoztak Adler Viktor dr. osztrák szocialista képviselővel, azonban teljesen ignorálták, bár Lerda felesége, aki régebben munkatársa volt a bécsi Arbeiter Ztg.-nak, nagyon jól ismerte Adlert. Egy magyar ujságiró megkisérelte, hogy beszelgetést folytasson az olasz képviselőkkel, de ezek megtagadták tőle az interviut, azon a cimen, hogy ellenség.

Caillaux uj pártot alakit.

Bern, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Humanité és a polgári lapok közlik, hogy uj párt alakul a republikánus baloldalból, az ugynevezett nacionalista frakcióból és a radikális szocialistákból. Az előkészitő bizottságot pénteken tartják meg. A Figaro diszkreditálni próbálja a pártalakulást. Az uj párt szellemi vezére Caillaux.

A bünbakok.

Berlin, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A lyoni lapok szerint a francia kamarával közölték, hogy a nyugati fronton lezajlott offenziva kudarca miatt kétszázharminchét tisztet elmozditottak.

A spanyol flotta és hadsereg németbarát.

Bern, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Az El Correro Espano irja: Ne hagyjuk magunkat befolyásoltatni a buvárhajó-ellenes agitáció által. Németország szeret bennünket és hazával viseltetik irántunk. Magatartásaival velünk szemben nagyon különbözik az ántanttól és ez magyarázza meg, hogy a spanyol flotta és hadsereg lelkesedik Németországért.

A franciaországi nagy sztrájk.

Genf, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A párisi sztrájkmozgalom átterjedt az egész lyoni tartományra is. Boulogne-sur-Serneben 1600 munkás sztrájkolt. A hadfelszerelő gyárakat be kellett zárni. Párisban huszonhárom ujabb gyárban mondták ki a sztrájkot.

Német esti jelentés.

Berlin, junius 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökség jelenti: A helyzet változatlan.

Két történelmi könyv az ujvidéki törvényszék előtt.

Hová tartozik a szerb történetiró szerint Bosznia, Hercegovina és Dalmácia?

Az ujvidéki törvényszék büntető tanácsa legutóbbi ülésén két történelmi műnek elkobzását és megsemmisitését mondotta ki. Mindkettőt Ujvidéken nyomták és adták ki. Az egyik 1876-ban *„Dva piszma profeszora A. A. Majkova hrvatszkoj akademicsnoj omladini“*, a másik 1878-ban *„Boszna je szrpszka ili odgovor na Razgovora Mih. Pavlovitya“* cimen jelent meg.

A két szerbnyelvü munka ismeretlen irója az első könyvben Majkova orosz egyetemi tanárnak a zágrábi horvát egyetemi ifjuságnak ama nyilatkozatára, hogy Bosznia-Hercegovinában horvátok élnek s hogy ennélfogva ez a két tartomány Horvátországhoz csatolandó, a nevezett ifjusághoz intézett két levelét tartalmazza. — Majkov tanárnak a zágrábi egyetemi ifjusághoz intézett leveleit az Ujvidéken megjelent *„Zasztava“* c. politikai napilap is közölte abból a célból, hogy az illetékes tényezőket, de főképen a horvát népet meggyőzze arról, hogy Bosznia-Hercegovinára csak Szerbiának van történeti joga s hogy Bosznia a szerbeké. A szerző a horvát egyetemi ifjuságnak a nyilatkozatát szerencsétlen gondolatnak tartja az egységes szláv eszmére nézve. Véleménye szerint Bosznia-Hercegovina abban az esetben, ha Horvátországhoz csatoltat... z osztrák—m... sokkal kedvezőt... sodortatnék, mint a... ...yzetben 1876-ban volt a török uralom alatt. Felhivja a horvát egyetemi ifjuság figyelmét a Habsburg uralkodók alatt élő szerbek mostoha helyzetére. Kérdi tőlük, hogy hová lettek mindazok a privilegiumok, amelyeket a Habsburg uralkodók a szerb népnek adományoztak, hová lett a szerb vajdaság; mi történt az igért területekkel és mi van a vallásszabadsággal? Azt mondja, hogy IV. Károly császár maga is élénk szinekkel ecsetelte azt a nyomást, amelynek az Ausztriában élő szerbek, dacára a sok privilegiumnak, ki voltak téve. Végül rámutatott azokra a módfelett veszedelmes következményekre, amelyek az egész szerb népet és a nagy délszláv eszmét sujtanák abban az esetben, ha Bosznia-Hercegovina Ausztria-Magyarországhoz csatoltatnék.

A két évvel később, 1878-ban megjelent műben a szerző *Pavlinovity* Mihály horvát történetirónak „Razgovori“ c. tanulmányával foglalkozik. Célja az volt, történeti alapon minden kétséget kizáróan kimutatni és bebizonyitani, hogy Pavlinovity a „Razgovori“ c. történeti tanulmányában mennyire tévedett akkor, amikor kimondotta, hogy Boszniára történeti alapon csak Horvátországnak van joga. Szerinte annak a körülménynek, hogy Bosznia rövid ideig Horvátországhoz volt csatolva, semmi jelentősége nincs. Hivatkozik arra, hogy Dalmáciában a velenciek és a magyarok is uralkodtak, azonban sem az előbbiek, sem az utóbbiak ezáltal semmiféle jogot nem szereztek és Dalmáciára semmiféle jogot nem formálhatnak. Arra az eredményre jut, hogy Boszniára kizárólag Szerbiának lehet és van joga, mert aki csak némileg tisztában van Bosznia történetével, az tudja, hogy annak a története nem más, mint Szerbia egy részének a története és hogy a szerbek és a bosnyákok egy és ugyanannak a népnek a tagjai.

Mindkét mü szerzőinek tehát az volt a céljuk, hogy Szerbiának Boszniára való igényét történeti alapon kimutassák. Ennek az igénynek bizonyitása persze csak kisebb-nagyobb történet meghamisitással járt, de azt 1876—78-ban ugylátszik még nem vették nagyon szigoruan Ujvidéken. A 14. század első felében uralkodott Dusán szerb cár hóditására alapitják a szerzők a történelmi jogot. Ezt azonban maguk teszik illuzóriussá, amidőn könyvükben ezt irják: *Egy ideig valamely ország kis része felett uralkodni és pedig a kedvező körülmények véletlen összejátszása folytán, még nem létesit történeti jogot s a többi feltételek dacára nem szolgálhat okul az örökös pretensióra.*

Most, amidőn majd a világháboru számlájának rendezésénél sok minden eddig függőben hagyott ügy kell hogy rendeztessék, ki kell mutatnunk, hogy Bosznia-Hercegovina és Dalmácia a kard és történelem jogán egyedül a magyar szent koronát illeti meg. Az európai tör... nelemben, Párisban és Londonb... is azt tanitják, hogy 1100 körül kezdődött a *magyar fenhatóság* kora a Balkánon. Bosznia ugyanis, csak ugy mint az akkori Horvátország, mely az Una és Kulpa folyók között terült el, a bizanci császárok és a velencei köztársaság aspirációi, meg a gyakori trónvillongások következtében a magyar korona védelme alá került. Horvátországot (az Una és Kulpa közét) már Szent László szállja meg Zwonimir horvát király halála után, a kinek felesége, László huga, Ilona királyné hivta le a magyar királyt. Azóta a magyar királyok mindig urai voltak Horvátországnak is.

Könyves Kálmán, az akkori babonás Európa legképzettebb uralkodója 1111-ben nagy sereggel Dalmáciában terem és az egész tengerpartot Zára, Trau, Spalato és Sebenico városokkal és váraikkal együtt elfoglalja. Azóta szerepel királyaink cimébe a Dalmátország ura cimzés is. 1135-ban II. (Vak) Béla a *Rex Ramae* (Ráma-Bosznia királya) cimet veszi fel. Ez időtől kezdve e tartományok hol szorosabb, hol lazább viszonyban voltak Magyarországgal. IV. Béla 1254-ben Boszniából két magyar bánságot alapitott. A 15. század végéig e tartamányok a magyar korona részeit alkották s csak a török uralom ragadta el tőlünk. Amit az Árpádházi királyok bölcs előrelátással, ügyes nemzeti politikával és karddal az anyaországnak szereztek s amit Nagy Lajos és Hollós Mátyás a magyar gazdasági életbe és müvelődésbeis belekapcsolt, az a gyenge utódok alatt az ozmánság előretörése idejére levált a magyar korona testéről. A bosnyák, horvát és dalmát bánok, zsupánok a magyar királyt vallották hübéruruknak, akiket 1687-ig a török szultánok váltották fel. Az ozmán uralom hanyatlása után, 1688-ban a bécsi udvar megemlékezvén a magyar koronának Boszniára való fenhatósági jogáról, ezen a cimen küldötte Lajos badeni őrgrófot és Batthyány Ádám horvát bánt Bosznia visszafoglalására.

Jól tudjuk, hogy a berlini kongresszus 1878-ban Boszniát a magyar korona történelmi jogán engedte a monarchiának megszállani s 1908-ig igazgatni, amidőn is I. Ferenc József a magyar szent korona történelmi örökségeképen, tehát hóditási és történeti jogon annektálta Boszniát és Hercegovinát. Hogy ez az annektálás nem közvetlenül a magyar szent korona testéhez kapcsolta e tartományokat, az más lapra tartozik.

A horvátoknak előszeretettel hangoztatott történeti jogait a munkák irói a kellő értékére szállitják le. Különös érdekessége azonban a könyveknek, hogy a régi, török idők előtti Horvátországot az Una és a Kulpa folyók között jelölik meg egészen a 15-ik század végeig, amidőn a horvátok, ép ugy, mint a szerbek a török hadak elől, észak felé, Magyarország területére huzódtak fel.

Megcáfolhatatlan történelmi igazság, hogy a mai Horvátország területén a 15. század végeig csak magyarok és németek laktak, Szerémséget pedig csak 1868-ban kapták az anyaország testéből.

Az elkobzással a könyveket megse... ...u pedig ... ...s illet ...

...ndre.

Ujvidéki adományok a gyöngyösiek részére.

Ujvidék közönsége örökké emlékezetes nemességgel és áldozatkészséggel fogadta otthonába és segitette Ada-Kaleh sziget török menekültjeit, Orsova és az oláh betörés hajléktalanjait. A télen a városa iránti patriotizmusnak felemelő példáját mutatta meg Ujvidék polgársága, amidőn az *Ujvidéki Hirlap* felhivására 25.000 koronán felüli összeget adott a nyomorgók felsegitésére.

Most Gyöngyös hajléktalanjai, a borzalmas katasztrófa menekültjei nyujtják összekulcsolt kezüket a magyar társadalom felé, áldozatkészséggel siessünk szerencsétlen embertársaink és magyar testvéreink segitségére.

Gyöngyös sorssujtotta polgárai részére ujabban az alábbi adományok folytak be az *Ujvidéki Hirlap* hoz:

Ujvidéki postacsomag cenzura	40 K
Milla Ferenc	10 K
Eddigi gyüjtésünk . . .	1331 K
Gyüjtésünk .	1381 K

Az Ujvidéki Hirlap telefonszámai. Az Ujvidéki Hirlap telefonszámai a következők:

Szerkesztőség: 400 szám.
Kiadóhivatal: 180 szám.
Nyomda: . 122 szám.

Amikor a kulai főszolgabiró utazik

— Közigazgatási korkép. —

Egy tipikus magyar közigazgatási esetet kell elmondanom, bár nem szivesen teszem, mert dr. *Buday* Pál kulai főszolgabiróról lesz benne szó, akiről már sok sulyos dolgot irtam meg és nem szeretném, ha az a látszata volna, hogy rendszeres üldözése a célom.

De mert nagyon tipikus az eset és okvetlen a nyilvánosság elé kivánkozik, megirom minden szinezés, kommentár nélkül, már azért is: mert beszél az eset maga.

Péntek este történt. Az ujvidék—budapesti személyvonaton. Pünkösd előtt lévén, a vonat rogyásig megtelt. Minden hatüléses szakaszban nyolcan szorongtak. A folyósón ember ember mellett, sőt bizonyos, hogy sokan fel se fértek a vonatra. Az utolsó pillanatban hoztak egy sulyos beteg embert: *Müller* Ignácot Temerinből. A lába hatalmas pólyába volt csavarva, két asszony hozta, ugy emelték fel a kocsiba és mert a két asszonyra és két botra támaszkodó embernek nem jutott hely a II. kocsiosztályban, az I. o-ban az egyik emberséges utas, — az első, aki a sajnálatraméltó beteget észrevette, — átengedte az ülőhelyét. A két kisérő ápolónő a folyósóra szorult. Szegény Müller nagyokat jajgatott, nagy fájdalmai lehettek, mert bepólyázott lábát nem tudta sehova se felrakni.

A vonat a sok utas miatt némi késéssel elindult. Verbászra érve, a beérkező vonatot ostrom alá ve... az utasok. A mi vaggon... beszorult még egy pár ... sze csak a folyósóra. ... tak, mint a heringek.

Egyszerre nagy lárma, ... kiabálás töltötte meg a fülünket.

— Kalauz, kalauz, csináljon helyet.

— Nincs uram egyetlen ülőhely, csak ha a folyósókon méltóztatik elhelyezkedni, — alázatoskodott a kalauz.

— Kell, hogy legyen hely, ha jegyeket adnak ki, gondoskodjanak helyről, — volt az utas válasza.

— De még sincs, — mert hajlongva replikázni a kalauz.

— Majd megnézem én, — süvitett a válasz.

És ezzel megindult az inspictálás és a helyrekvirálás. Vaggonról vaggonra. De hely nem volt.

— Hát itt? folytatódik a vallatás.

— Ez katonakocsi, — bátorkodott a kalauz megjegyezni.

— Nekem kell hely és csináljon akárhol is helyet.

— Bocsánat uram, de ha nincs.

Azalatt a folyósók ablakaiból nézték az utasok az energikus helykeresést.

— Nincs, nahát majd lesz, — volt a felelet.

A kalauz, aki bizonyosan nagy urat sejthetett az utasban, most már földig hajlongott, de mert nem volt hely, nem is csinálhatott.

— Jöjjön velem és igazoltasson le minden utast az I. osztályban és akinek II. osztályu jegye van, az menjen át a II. osztályba és ha ott nincs hely, szálljon le a vonatról, — szólt most már az ukáz.

A kalauz most már még nagyobb urat nézett ki az utasból és szinte kettétört a dereka a mély alázatosságban. És követte az utast.

Az első félfülkében ültem én, egy törvényszéki biró és egy vámtiszt. Az utas felrántja az ajtót és ráparancsolt a kalauzra:

— Mutattassa meg a jegyeket, — volt az ellenkezést nem türő parancs.

— De, — ezt már görnyedt derekkal rebegte, — én már átnéztem a jegyeket, itt csupa I. osztályu jegy van, — merte ellenvetni a kalauz.

— Én is akarom látni, — volt az ultimátum.

Az utas vagy az én szerencsém volt e, hogy az inquisitiós eljárás nem nálam kezdődött, — most már nem mondhatom meg, de nemkevésbé megérdemelten rosszul járt a törvényszéki biróval, aki elhalványodott jogos felháborodásában és mérgesen, de mégis csodás türelemmel, bár energikusan azt felelte:

— Nem vagyok hajlandó ennek az urnak a kivánságára a jegyet megmutatni.

— Persze, hisz láttam már a jegyét, — mondta a kalauz.

A vámtisztet és engem nem igazoltatott le az utas, mert *alkalmasabb* utasnak látszott a beteg, bepólyázott lábu Müller Ignác.

— Milyen jegye van, — kérdi most már maga az utas?

— II. osztályu, de nem volt hely sehol, sopánkodott szegény Müller Ignác. — Átmegyek akár a III-ikba is, csak legyen, ahol leülhetek, hisz láthatja, hogy sulyos beteg vagyok.

— Lári-fári, én is bepólyázhatom a lábamat és beülök II. o. jeggyel az I-be.

A folyosó tulhevitett levegője ...kor közel volt az explozió-

...en innen, nem en-
...ztatták mindenünnen
...get.

...as hirtelen beszüntette az ...isitiót és ujra a szerencsétlen kalauz került sorra.

— Adjon akkor a katonakocsiban helyet.

— Meg fognak büntetni, aggodalmaskodott a kalauz.

Végre is, miután a vonat már 15 percet vesztegelt, a *szolgálati szakaszban* kapott helyet a harcias utas: dr. *Buday Pál főszolgabiró*.

Hogy ez az eset szószerint igy történt, azt a vasuti kocsiban volt 30 utas, — akiknek nevét feljegyeztem, — igazolhatja.

Ugy-e ehez csak nem kell kommentár?

Mayor József.

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

Repington ezredes az olasz offenziváról.

Hága, junius 2

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Repington ezredes azt irja a Timesben, hogy az olasz fronton nem lehet gyors győzelemre számitani. Az osztrák-magyar haderő nagyon erős és olyan a helyzete, hogy könnyen védekezhetik, annál inkább, mert Bruszilov tétlensége folytán tüzérségét és fölösleges csapatait az orosz frontról az olasz frontra vezényelhette. Az ellanséges támadások oly hatalmasak az olasz fronton, hogy gondolni sem lehet arra, hogy az olaszok győzelmet arathassanak. Ez hiu remény és nagy hiba lenne erre számitani.

HIREK.

Arany vitézségi érmes ujvidéki tiszthelyettes. A hivatalos lap közli, hogy *Jávorka* Sándort, a 6. cs. és kir. gy. e. hős és vitéz tiszthelyettesét, kitünö földinket az ellenség előtt tanusitott vitéz és bátor magatartásáért az *arany vitézségi éremmel* tüntették ki. A páratlanul hős és bátor harcos kitüntetése különös örömmel tölt el bennünket, mert a legértekesebb háborus kitüntatés egy *ujvidéki hős* mellét disziti. Jávorka Sándornak ez a negyedik háborus kitüntetése, mert az arany érmet megelőzőleg már a uagy ezüst és kétszer a kis ezüst vitézségi érmek tettek tanuságot arról, hogy hős földink mintaképe a magyar katona vitézségének, a magyar hősök rettenhetlen bátorságának. A pompás kiállitásu és kitünően szerkesztett *Képes Hadiujság*, a 32. gyaloghadosztály tábori lapja május 30-iki számában a cimlapján közli Jávorka Sándor arcképét. A kép kiadóhivatalunk kirakatában látható.

A Dőhner-iskola hétfői hangversenye. Azt a szokatlanul meleg, mondhatni általános érdeklődést, amellyel közönségünk a kitünő hirü *Dőhner*-iskola hétfői hangversenye iránt viseltetik érthetővé teszi az a pazar gazdagságu és elsőrangu zenei élvezetet igérő müvészi müsor, amely felejthetlenül élvezetes est gyönyörüségével kecsegtet. A Dőhner-iskola legjobb tanitványai... énekszá... moros... tanár köz... sort gazdagi... Liszt, Wagner, Schumann, Schubert, Mendelsohn, Chopin, Jensen, Rachmaninoff, Moscheles, Sauer és Rossini remekei szerepelnek. A hangversenyhez, melynek egész tiszta jövedelme a gyöngyösi tüzkárosultakat illeti, polgári és katonai társadalmunk előkelőségei már megváltották jegyüket. A részletes müsor a szinház pénztáránál lesz kapható. A már csak igen korlátolt számu jegyek az *Ujvidéki Hirlap* kiadóhivatalában (Telefon 180.) kaphatók.

Török félhoddal kitüntetett temerini honvéd. A 6-ik honvéd gyalogezred parancsnoksága hivatalos értesitést küldött Temerin községhez, amelyben tudatja, hogy a szultán a temerini illetőségü *Mészáros* János népfelkelő honvédet az ellenség előtt tanusitott vitéz és bátor magatartásáért a török félholddal tüntette ki. Mészáros orosz hadifogságból szökött meg és jutott el hosszas viszontagságos bujdosás után Perzsiába, ahol egy német különitménnyel a török csapatok kötelékében harcolt az orosz ellen és ott is örök dicsőséget szerzett a magyar honvéd világhirének. A kitüntetés hirét Temerinben széles körben nagy örömmel fogadták.

A temerini ifjuság jótékonysági estélye. A temerini ifjuság ma este Temerinben a hadiö vegyek és árvák javára jótékonycélu müked velői előadást rendez. Előadásra kerül *Lukácsy* Sándor *Kósza Jutka* cimü eredeti népszinmüve. Az előadás fényesnek igérkezik, mivel a főszerepeket kipróbált erők játszák.

A Beocsini cementgyár fuzionál? A Magyar Kereskedők Lapja juniusi számában hirt ad arról, hogy a tőzsdén a Beocsini cementgyári unió rt. és a kőszénbánya és téglagyár társulat Pesten (Drasche) készülő fuziójáról keringenek hirek. A müvelet pénzügyi részét állitólag a Magyar Bank fogja végrehajtani.

Névmagyarositás. A belügyminiszter *Schiff* Ignác (Gyula) ujvidéki terménykereskedő és gyermekei családnevének *Hajós*-ra kért átváltoztatását megengedte.

Évzáró vizsgák a kulai iskolafelügyelőségi körzetben. A kulai iskolafelügyelőségi körzetben a folyó tanév végére VI. oszt. záróvizsgára 161 tanuló jelentkezett. Ebből vizsgára megjelent 124 tanuló. Végbizonyitványt nyert 117 tanuló. Egyes iskolák szerint: a bácskereszturi állami iskolákban 6, a veprődi r. kath. iskolában 7, a cservenkai ág. hitv. ev. iskolában 5, ref. iskolában 5, r. kath. iskolában 2, a torzsai ref. iskolában 9, ág. hitv. ev. iskolában 7, a kucorai gör. kath. iskolában 9, ág. hitv. ev. 7, r. kath. iskolában 4, a kiskéri ág. hitv. ev. iskolában 19, az ujverbászi ág. hitv. ev. iskolában 15, izr. iskolában 5, r. kath. iskolában 1, ref. iskolában 9, az óverbászi állami iskolában 2, ág. hitv. ev. iskolában 2 tanuló. A záróvizsgára bejelentett tanulók száma jóval kisebb volt az előző évinél, ami annak a jele, hogy a felnőttebb tanulók jelentékeny részét a folyton apadó munkaerő pótlására elvonták az iskolától. Ez azonban a vizsgák végeredményét az előző ...redménnyel szemben nem csök...entette. A tanulók előkészültségében — átlagos eredmény szerint — határozott javulás volt észlelhető. *Polivka* Mihály állami iskolaigazgató igy örömmel állapitotta meg, hogy e rendkivüli viszonyok között a számbeli apadással az akaraterő és a munkakedv nemcsak, hogy nem lankad, de sőt fokozódott is.

Kézbesithetlen vasuti küldemények árverése. A Máv. igazgatósága közli, hogy az ujvidéki vasuti állomás teherárur aktárában visszamaradt kézbesithetlen áruk e hó 13-án d. e. 9 órakor fognak azonnali készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek nyilvánosan eladatni.

Rózsaünnepély a Lövöldében. Ma délután 3 órakor a Polgári Lövölde kertjében (Rákóczi Ferencut 89.) *Rosenberg* Ármin táncmester hangversennyel és tánccal egybekötött rózsaünnepélyt rendez. Kedvezőtlen idő esetén a téli teremben. Belépti dij 60 fillér. A rózsaárusitást több hölgy vállalta, a befolyó jövedelem az Emberbaráti Szövetség alapját illeti. A jótékonycélu eladásra felajánlandó rózsákat a Lövöldében veszik át.

Kender és jutaszükséglet fedezése. A kereskedelemügyi miniszter a Kender és Jutaipari Bizottság teendőinek ellátásával a Bizottság formális megalapitásáig a Magyar Textilgyárosok Országos Egyesületét bizta meg. Az összes bejelentések és anyagkiutalás iránti kérelmek tehát, amelyek a rendeletek szerint a Kender és Jutaipari Bizottsághoz intézendők, további intézkedésig a megnevezett egyesülethez küldendők be. Ugy a rendéletek értelmezése tárgyában, mint egyéb kapcsolatos kérdésekben az Egyesület köteles az érdekelteket tájékoztatni.

Ujvidéken egy hét alatt 177 ezer korona értékü ingatlan cserélt gazdát. Ingatlanátirás 1917. május 18-tól 25-ig terjedő héten: Torma Mihály és neje Raffai Klára megvették, Welti József és neje Leszmeiszter Magdolnától a Bem-utcában levő 39. sz. házat 11000 koronáért. Pletikoszics József és neje Eski Mária megvették, Hodoványi Andorné, Kemény Etel, özv. Matkovics Rókusné Hodoványi Anna és Matkovics Jenőtől a Lenau-utcában levő 3. számu házat 15000 koronáért. Trnics Dusán és neje Vezelics Draginya megvették, Sztojkovics Jánostól a Bogdán-utcában levő 20. sz. házat 19900 koronáért. Fogarasi Andrásné szül. Rápóti Éva megvette, Kocsis Miklós és neje Zsarkó Erzsébettől a Jenőherceg-utcában levő 22. sz. házat 7600 koronáért. Gojkov Vláda és neje Bozsin Katalin megvették, özv. Szrtanov Milánné szül. Marjanovits Milóvától a Borz-utcában levő 19. sz. házat 29600 koronáért. Milics Tima megvette, Mandics Milántól a Bodza-utcában levő 10. sz. házat 12000 koronáért. Maron Samuel megvette, Bischof József és neje Gent Évától a Szent János-téren levő 3. sz. házat 27800 koronáért. Buchmüller Ignácné Viener Katalin megvette, Margalics Károlyné szül. Knipl Anna és Bulics Ferencné szül. Knipl Emmától a II. Rákócy F.-uton levő 65. házat 34000 koronáért. Panajotovics Szvetozár és özv. Rajda Ferencné szül. Földesdy Krisztina megvették, Szabó Ferenc és neje Murányi Erzsébettől a Damjanich-utcában levő 21. számu házat 10600 koronáért. Kolarszki Lukácsné szül. Koszirovits Milica megvette, Csékey Jánosné szül. Szeretfy Herminától az Orosz-utcában levő 4. sz. házat 9950 koronáért.

Szaggatásoknál, reumatikus eredetü fej-, váll és ágyékfájdalm... ...természetes Ferenc Jó... ...székletet hoz lé... ...megterheltség... kiméletesen csökkenti, az anyagcserét és a sók kiválasztását előmozditja, s azonkivül a vért tisztit.

Magyar

találmány magyar készitmény nem ért még el olyan sikert, mint a Diana sósborszesz. Évről-évre rohamosan emelkedik a fogyasztás s ma már közel évi 15,000.000 palack Diana sósborszesz kerül fogyasztásra kizárólag Magyarországban, de az

ország

határain tul is eljutott már e páratlan szer hirneve. Tengerentuli államokban ép ugy ismerik és fogyasztják, mint idehaza. Magyarok, ha külföldre utaznak, okvetlenül magukkal viszik, mert a ki egyszer megszokta, nem tud már meglenni nélküle. Igazán: szerénytellenség nélkül elmondhatjuk, hogy

nem volt

még készitmény, mely ily rövid idő alatt ily páratlan népszerüségre, közkedveltségre tegyen szert, s ennyire nélkülözhetetlenné váljék. Ha kutatjuk e siker okait, azt látjuk, hogy nem a reklám, nem a szervezési munka, nem a kinálat hozta létre ezt a csodálatos sikert,

hanem

az az egyszerü tény, hogy aki egyszer bármilyen bajánál a Diana sósborszeszhez folyamodott segitségért, e biztos hatásu háziszerben föltétlenül megtalálta a mit keresett, s ezért aztán később is állandóan ragaszkodott hozzá, kijelentvén, hogy a mig csak

lesz

a világon Diana sósborszesz, házából ki nem hagyja fogyni.

Ára 1·30 fillér. Kapható mindenütt.

Főelárusitóhely:

DIANA kereskedelmi r.-t.

Budapest, V., Nádor-utca 6.

Vidéki és tábori előfizetőink *figyelmét felhívjuk arra, hogy előfizetésüket postafordultával küldjék be címünkre, mert a nagy papirhiányra való tekintettel, junius 8-án már csak azoknak küldjük a lapot, akiknek előfizetése ezen időpontig hozzánk beérkezik. Helybeli előfizetőinket pedig arra kérjük, hogy esedékes nyugtáikat 5 ig okvetlenül szíveskedjenek beváltani.*

A kiadóhivatal.

Változások az osztrák kabinetben. Bécsből jelenti tudósitónk: A király gróf *Clam-Martinic* miniszterelnököt a földmivelésügyi tárca vezetésétől felmentette és földmivelésügyi miniszterré lovag *Seldler* Ernőt nevezte ki. A király továbbá felmentette állásától *Bobrsinsky* lengyel miniszteri és ez alkalomból a Lipót-rend nagykeresztjével tüntette ki. A király végül gróf Clam-Martinichoz íródatot intézett, amelyben közegészségügyi és szociális gondoskodás miniszériumát létesiti és felszólitja a miniszterelnököt, hogy tegye meg a minisztérium létesitéséhez az előkészületeket. Az előkészités munkájával dr. *Bearnreither* minisztert bizták meg.

Budapest közgyülése az általános választójog mellett. Budapesti tudósitónk jelenti: Budapest székesfőváros közgyülése Vázsonyi Vilmos inditványára egyhangulag az általános titkos választójog mellett foglalt állást.

Meghalt a Rimamurányi vezérigazgatója. Bécsből táviratozza tudósitónk, hogy Hámori Biró Ármin, a Rimamurányi Vasmüvek Rt. vezérigazgatója Karlsbadban hirtelen meghalt.

Idegbeteg az olasz király. Bernből jelentik: Megbizható milánói forrás szerint Viktor Emánuel olasz király orvosa tanácsára egy magángyógyintézetbe vonult vissza.

A bőráruk kötelező megörzése. *Payerle* Nándor főkapitány közhirré teszi: A magy. kir. miniszterium rendelete értelmében közhirré teszem, hogy azokat a juhbőr, báránybőr és kecskebőr készleteket, amelyeket birtokosaik (őrzőik) a 390/917 M. E. szám alatt kiadott rendelet értelmében a Budapesti Katonai Bőrátvételi Intézetnek átvételre bejelenteni kötelesek, a nevezett intézet hadicélokra mind át fogja venni. Ennélfogva az emlitett készletek birtokosai (őrzői) olyan készletekkel, amelyeket az idézett rendelet értelmében átvételre be kell jelenteniök, szabadon akkor sem rendelkezhetnek, ha a Bőrátvételi Intézettől az idézett rendelett 2. §-ának második bekezdésében emlitett 21 nap alatt az átvétel kérdésében értesitést nem is kapnak, hanem kötelesek készletüket az intézet részére leendő elszállitásra előkészíteni és az elszállitás időpontjáig gondosan megőrizni és a romlástól megóvni. Ez arra az esetre is áll, ha az emlitett 21 nap már a jelen rendelet életbelépése előtt lelett anélkül, hogy a bejelentő fél az intézettől az átvételre vonatkozólag értesitést kapott volna. Közelebbi felvilágositás a rendőrkapitányságnál (földszint 5 ajtószám alatt) nyerhető.

A kenderárának és forgalombahozatalának szabályozása. A városi tanács, mint II. fokú iparhatóság közhirré teszi, hogy a kenderfonalakért (kenderszál- és kenderkócfonalak), valamint a kenderanyaggal kevert fonalakért, a zsinegekért és a bálkötelekért követelhető legmagasabb árakat; a kender bejelentését és forgalomba hozatalát a miniszériumak 468/1917., 469/1917. és 470/1917. M. E. számu rendeletei szabályozzák. Aki a rendeletek valamely rendelkezését megszegi vagy kijátsza, kihágást követ el s hat hónapig terjedő elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A szőrfélék bejelentése. *Payerle* Nándor főkapitány közhirré teszi: A miniszériumnak az állati szőrfélék forgalomba hozatalának korlátozása és legmagasabb áruknak megállapitása tárgyában kiadott rendelete értelmében a magyar szent korona országainak területén termelt mindennemü marha, növendék-marha, és borjuszőr, kecske, kecskebak és gödölyeszőr, továbbá csikó és lószőr, a farok és sörényszőr kivételével bejelentési és felajánlási kötelezettség alá esik.

Mindazok, akik üzemükben vagy mühelyükben ily szőrfélék nyesésével foglalkoznak, kötelesek azokat a kereskedelemügyi miniszter utasitásai szerint leválasztani, gépileg hidegen kimosni és szaritani.

Közelebbi felvilágositás a rendőrkapitányságnál (földszint 5. ajtó szám alatt) nyerhető.

Jegyezzünk hadikölcsönt

Közeledve a dicsőséges békéhez, amelyet mi katonák vérünkkel és Isten segitségével biztos kiküzdünk, adassék meg nekünk bőségesen az otthonvalók elengedhetetlen, áldásos támogatása. Ezt kérik a Kárpátok hűséges őrei!

Harctér, 1917. május 12.

József főherceg,
vezérezredes.

Kiadótulajdonos: Ujvidéki Hirlap lapkiadó és nyomdai részvénytársaság.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Zománc simává és bársony puhává csakis az „Email crém"-mel varázsolhatja arcbőrét. Kapható egyedül a Klein Drogeriában.

Könyvalakú ezüst zsuzsu péntek este Park—Duna-utca—Fő- és Zrinyi-utca közötti utvonalon elveszett. Becsületes megtaláló illő jutalom ellenében adja be a kiadóba.

Bejáróno uri háznál állást keres. Cim a kiadóban.

Perfekt magyar-német gyors- és gépiróno kerestetik. Lichtschein Márton fia cégnél.

Nestle-gyermek lisztből, mely eddig hiányzott, a Klein Drogeriának sikerült egy nagyobb mennyiséget beszerezni.

Grand Hotelben hónapos szobák olcsó árban kaphatók.

Elektromotorok uj vagy használt megvételre kerestetnek. Száva Romanovics Ujvidék.

Motorcsolnak 8—10 személyes, kisebb javitással helyrehozható, 700 K-ért eladó. Megtekinthető a Ferenc J. csatorna torkolatánál. Trischler Gyula városháza 23. ajtó.

Fodrásznó házakba ajánlkozik olcsó fizetéssel. Cim Zelenák Pálné Kisfaludy-utca 6.

Pfuj, mondja minden háziasszony, de csak addig, mig a Klein drogeria poloskairtószerét meg nem veszi, mert az biztos halált jelent minden háziféregre.

Jókarban levő ajtó, ablak eladó. Bővebbet Radónál Andrássy-utca 2. sz.

Gépésztanoncot keres az Apollo Projectograph rt. Jelentkezni lehet naponta délután 10—11 óra között az Apollo irodájában (Apollo udvar).

Kerestetik 4 befelé nyiló körülbelül 180 cm. magas utcai ablak azonnali megvételre. Cim: Mátyás király-utca 14.

Szappan hiány elmulott mert a Klein Drogeriának sikerült a hirneves régi „Brázay-féle márvány szappan"-ból néhány száz tucatot beszerezni. Saját érdekében siessen ezt a ritka alkalmat szükségletének fedezésére kihasználni. Vidékre 10 korona rendelésnél bérmentve.

Ujvidéki izraelita hitközség.

331. szám
1917.

Hirdetmény.

Az ujvidéki izr. hitközség elöljárósága közhirré teszi, hogy a

„Rainer Simon és neje szül. Donath Czeczilia kiházasitási alapitvány"

550 koronát tevő kamata kiházasitási segély gyanánt olyan leánynak adatik, ki a jelenlegi háborus események folytán árvaságra jutott és menyasszonyi volták, továbbá kifogástalan erkölcsi magaviseletét hitelt érdemlően kimutatja.

Ilyen igényü nem létében kiadatik az alapitványi kamat azon kifogástalan erkölcsi magaviseletü hajadonnak, ki az alapitók bármelyikével, vagy Biró (Braunberger) Dezsővel való rokonsága kimutatja.

Ha első és másodsorban figyelembe veendő pályázó nem jelentkeznék, kiadatik a kiházasitási segély bármely izr. vallásu hajadonnak, ki a megkivánt kellékekkel rendelkezik.

Felhivatnak tehát azon hajadonok, kik ezen kiházasitási segélyt elnyerni óhajtják, hogy kellően okmányoiket kérvényüket — jelen hirdetmény megjelenése napjától számitandó 30 nap alatt — az ujvidéki izr. hitközség elnökségéhez benyujtsák.

Ujvidék, 1917. évi junius hó 1-én.

Az izr. hitközség elöljárósága:

Fischer Jakab főjegyző. — **dr. Leitner** elnök.

Korzo-Mozi
junius 4. és 5-én
Hétfőn és Kedden

Harry Piel film!

A titokzatos árnyék.

Szenzációs detektivdráma 4 felvonásban.

Szerdán és csütörtökön:

Fejedelmi ékszer.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Mikin és Sztojkovics ujvidéki bej cég a cég tulajdonát képező és az ujvidéki 1126 számu tkvi betétben felvett Attila-utca 45. számu és az ujvidéki 3879. számu tkvi betétben felvett Duna-utca 22. ö. i. számu házait 1917. évi junius hó 11-én d. u. 3 órakor Dr. Gavanszky Tivadar ujvidéki ügyvéd irodájában megtartandó magán árverésen a legtöbbet igérőnek

ELADJA.

A feltételek Dr. Gavanszky Tivadar ügyvéd irodájában megtekinthetők.

TIVOLI
junius 1., 2. és 3-án.
Péntek szombat vasárnap

A „Nordisk" diadal-sorozatból:

Észak csillaga

regény az éjféli nap országából 4 felvonásban a legizgalmasabb, legszenzációsabb „Nordisk" filmprodukció!

Jegyezzünk hadikölcsönt!

Hozza el szelvényeit intézetünkhöz beváltásra! Olcsó kölcsönt kap már meglevő hadikölcsön-kötvényeire!

Ipar és kereskedelmi takarékpénztár

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Ujvidéki fiókja ez utón is felhivja t. ügyfelei figyelmét a hadikölcsön jegyzésben való részvételre. A bank a jegyzések megkönnyitése céljából

minden 100 korona névérték után
18 korona 50 fillér befizetése

vagy megfelelő értékpapir fedezettel való letétele ellenében befizetéshez szükséges összeget előlegezi és ezen kölcsönök után 1917. dec. 31-ig 4½% és azontul 1922. jun. 30-ig legfeljebb 5% kamatot számit s a minisztérium által engedélyezett legmagasabb jutalékot minden jegyzés után megtériti. Nemcsak hazafias kötelességet teljesit, de sajat érdekét is szolgálja az, aki a vagyoni viszonyai által megengedett legmagasabb összeget jegyzi.

LÉTITS MILÁN, BUTORASZTALOS, UJVIDÉK.

Ujvidék n. é. lakosságának van szerencsém tudomására hozni, hogy a **Duna-utca 11. szám** alatt modernül berendezett

ASZTALOS MŰHELYT

nyitottam s az összes e szakmába vágó rendeléseket elvállalom. Célom és főtörekvésem oda fog irányulni, hogy rendelőimet művészies, csinos, modern kivitelü lakásberendezéssel lássam el. Hogy a kitüzött célomnak eredményesen megfelelni tudjak, az én gyakorlati tapasztalatom mellett, amelyet Ausztria és a német birodalom nagyobb butorkészitő városaiban sok évi szorgalmas munkával és tanulmányozással szereztem meg, elvárom a finomabb izlésü közönségnek rendeléseit. A gyors és izléses kivitel mellett egyik komoly törekvésem, hogy rendelőimnek nemcsak csinos berendezéssel, hanem szolid árakkal is kedveskedjek. Remélem, hogy a minden szépért lelkesülő közönség hathatós támogatásában fog részesiteni.

Tisztelettel **Létits Milán** butorasztalos.

Cséplőgéptulajdonos,

akinek két gépe van: egy Schuttleworth és egy máv. gépgyári garnitura, 50 főnyi személyzetével együtt cséplést vállal. A munkát azonnal megkezdheti. Cim a kiadóban.

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal.

Keresek megvételre egy féderes rugós

Steierkocsit

esetleg egy uj, vagy használt hintót. Ajánlatokat

MILLA FERENC
Flatt-utca 3. kérek.

Hirdetmény.

A néhai özv. Iliés Györgyné szül. Hartusch Rozália után maradt és a hagyatéki leltár 60—98 tételszámai alatt felvett különféle női fehér, — ágy — és ruhanemü, függönyök és teritők II. Rákóci Ferenc-ut 9. sz. alatt (Bauer-féle ház) f. évi junius hó 11. napján d. u. 3 órakor a legtöbbet igérő készpénzvevőnek el fognak adatni.

Dr. Balázs Ignác
ügyvéd.
Kossuth Lajos-utca 24.

Legjobb minőségü faszandál

Szám:	17—20	21—24	25—28	29—32
Ár K.	4·—	4·50	5·—	5·50
Szám:	33—36	37—40	41—43	44—46
Ár K.	6·—	6·50	7·—	7·50

Valódi talpbőrből készitve talpvédő

Férfi	Női	Gyermek
K. 3·—	K. 2·80	K. 2·—

Strand-fürdőruha K. 10·— 15·— 20·— 40·—

A Nagy Áruházban Ujvidéken.

Gép- és hengerolaj

valamint kőszén kátrány

minden mennyiségben kapható

Komlós Bélánál

Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 43. (Örmény-utca bejárat.)
Interurban telefon: 391. szám.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, valamint igen tisztelt vevőimet, hogy

elsőrendü szijgyártó üzletemet

Teremini ut 15. szám alól folyó hó 1-én Temerini-ut 26 á. szám alá helyeztem át. (Saját házamba.)

Flamann Péter
szijgyártó.

A karlócai hires **dr. Jovics-féle pince** elsőrendü, finom óboraira ugy hordókban, mint palackokban valamint ujborokra rendeléseket elfogad:

a Forgalmi Részvénytársaság
Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 37.

Ujvidéken a Jovics-pince borlerakata az Elite kávéházban és Wolf Lajos vendéglőjében van.

SAJÁT HÁZAMBA

(Kossuth Lajos-utca 54.) való **átköltözésem** miatt, összes áruim még pedig

butor, függöny és szőnyegáruim leszállitott

árak mellett **olcsón** eladásra kerülnek. Minden árudarabon a **szabottár** látható.

KRAUSZ EDE
butor és szőnyeg nagykereskedő.
UJVIDÉK. TELEFON 24. SZÁM.

Szőllő

a kamenicai határban „Perago" „Paragovo" „Sztolica" nevü hegyen 3 hold 495 négyszögöl, egy 19½ méter hosszu és 9²/₁₀ méter széles **ház**

A HÁZ

áll 3 nagy szobából, egy 11 méter hosszu és 3 méter széles előszobából 2 konyhából egy éléskamrából és egy pincéből, az összes egy fedél alatt van.

Továbbá egy

FEDETT KUGLIZÓ

egy kemence (házonkivül) stb.

Azonkivül egy 10½ méter hosszu és 4½ méter széles

PRÉSHÁZ

a ház előtt terrasse, előtte van egy fenyőfakkal diszitett kert. Az udvar a ház körül téglával van boritva. Ezen terület történelmi nevezetességü amenyiben itt lakott 1516—1526-ig II. Lajos király, onnan származik a hegy elnevezése „Sztolica" (Italhl) mint a telekkönyvben is be van vezetve. A szőllő a legszebb és a legegészségesebb helyen fekszik, szép kilátással Bácskára, Dunára és a szerémi hegyekre. A szőllő a hajóállomástól félórai sétálásra van messze. A szőllőbe vezető ut kövezett. A szőllőtelep f. é. junius hó 5-én d. u. 3 órakor a kamenicai községházán megtartandó árverésen fog eladatni.

Bérbeadandó földek.

Az ujvidéki gör. kel. szerb fögimnázium tulajdonát képező következő földek f. é. november hó 1-étől 1920. évi október hó 30-áig háromévre bérbeadandók, még pedig:

1) a titeli határban fekvő Jovanovics-Csicsó féle 150 holdas és

2) az ujvidéki rivicai határkörzetben fekvő Mandics-féle 66 holdas birtok.

Közelebbi felvilágositás a feltételek felől Milics György ny. tanitó, a fögimnáziumi gondnoksági főfelügyelő urnál (Hadsics-Szvétics-utca 5. sz.) kapható, akihez 2000 K kezességi összegek lefektetése mellett az irásbeli ajánlatok is benyujtandók. A benyujtás határideje f. é. junius hó 30-ig.

Az ujvidéki gör. kel. szerb fögimn. gondnoksága

Az ujvidéki rom. kath. hitközség gondnoksága folyó évi

junius hó 10-én délelőtt 10 órakor,

a hitközségi irodában (Templom udvar 2. sz.) nyilvános árlejtés utján bérbe adja folyó évi november hó 1-ével kezdődő bérlettel, a Rivicza dülőben levő (az ókéri úttól jobbra eső) 52 láncz szántóföldet a rajta levő gazdasági épülettel együtt.

Az árverésen résztvenni szándékozók a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül letétbe tartoznak helyezni. Zárt ajánlatok is elfogadtatnak.

A hitközség gondnoksága az ajánlattevőkkel szemben fenntartja magának a szabad választás jogát. Bővebb felvilágositás a hitközségi irodában a délelőtti órákban nyerhető.

Az ujvidéki rom. kath. hitközség gondnoksága.

Nyomatott az Ujvidéki Hirlap nyomdájában Ujvidéken Kossuth Lajos-utca 45.